

NOVELA „STOČTRNÁCTKY“ VE STARTOVNÍCH BLOCÍCH

TOMÁŠ ROTHROCKL

Ing. TOMÁŠ ROTHROCKL

Ředitel Správy Národního parku Podyjí.

Podílel se na založení a práci Správy

CHKO Podyjí, později i Správy NP Podyjí.

Specializuje se na obor územní ochrany přírody. Je jedním z iniciátorů bilaterálního národního parku Podyjí – Thayatal.

V první polovině r. 2010 vykonával funkci náměstka ministra životního prostředí – ředitele sekce ochrany přírody a krajiny.

Dne 1. června 2017 vstoupila v platnost novela zákona č.114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny, která se týká především našich národních parků. Po tříletém maratonu příprav a projednávání na všech odborných i politických úrovních a po přehlasování prezidentova veta členy poslanecké sněmovny je na stole norma, kterou si musí rychle osvojit ochránářská praxe.

ZÁKLADNÍ A BLIŽŠÍ OCHRANNÉ PODMÍNKY

Vzhledem k tomu, že k uvedenému datu začaly platit nové základní a bližší ochranné podmínky, se správy národních parků přirozeně věnují přednostně tomuto tématu. Médiaálním světem ovlivňovaný zájem veřejnosti je soustředěn sice na „atraktivní“ jednotlivosti nové úpravy, ke kterým patří například zákaz provozování dronů či ohňostrojů a zábavní pyrotechniky v národních parcích. Oproti tomu je však nezbytné zdůraznit, že nová úprava základních ochranných podmínek je relativně rozsáhlá a komplexní. Spočívá především v zařazení podmínek úplně nových, popřípadě přecházejících z minulých úprav, ale pozměněných a upřesněných, některé podmínky zůstávají v původním znění. Obecně se dá říci, že sada základních ochranných podmínek reaguje aktuálně na stav možných civilizačních rizik a vychází z dosavadních praktických poznatků především správ národních parků. Lze očekávat, že v zájmu ochrany kvality prostředí národních parků, dojdou uplatnění podmínky zakazující či regulující možné světelné znečištění, letecký provoz sportovních a vyhlídkových letů, používání biocidů a chemických přípravků nebo úpravy přirozených vodních toků, ale i další.

Bližší ochranné podmínky svým způsobem nahrazují některá ustanovení původních nařízení vlády, kterými byly první parky (Krkonoše, Šumava, Podyjí) zřízeny a které byly novelou zrušeny. Dále reagují na specifika dané regionálními a přírodními odlišnostmi jednotlivých národních parků.

ZONACE, KLIDOVÁ ÚZEMÍ, NÁVŠTĚVNÍ ŘÁDY, ZÁSADY PÉČE

Další zásadní úkoly vyplývající z novely

jsou tvorba nové zonace, vymezení klidových území, ná-vštěvní řády a zpracování zásad péče o NP. V těchto případech však novela díky přechodným ustanovením dává u všech těchto důležitých dokumentů potřebný čas na jejich zpracování a pro-jednání, které by mělo v ideálním případě vyústit v dohody na fórech rad národních parků.

Projednávání vymezení zón v národních parcích musí být zahájeno do dvou let ode dne nabytí účinnosti zákona. Po projednání bude zonace zveřejněna vyhláškou MŽP, poté se bude na toto vymezení vztahovat patnáctileté moratorium, které má zabránit případným změnám motivovaným např. politickými zájmy.

V obdobném čase musí být zahájeno řízení o klidovém území, což je nová kategorie, která se týká výhradně oblasti úpravy pravidel vstupu návštěvníků do jádrového území národního parku. V souvislosti s tím musí být dáno do souladu zároveň vymezení přístupových cest, popřípadě další pravidla (vstupy s průvodcem, sezónní omezení atd.).

Stávající plány péče o národní parky doběhnou v daných lhůtách svou platnost a nahrazeny budou zásadami péče, což je nově pojatý dokument strategicko-plánovací povahy.

KOORDINACE POSTUPU, OČEKÁVÁNÍ

Jak je vidět, přijetí novely přešlo do fáze „realizační“, která přináší mnoho nových povinností nejen správám národních parků. Personál všech správ našich NP byl v souvislosti s novelou podrobně a včas proškolen odborníky z MŽP. O aktuálním stavu a dalším postupu byly informovány i Rady národních parků, samostatně je celá oblast komunikována s médii. Ministerstvu v roli zřizovatele nastává také rušné období, především v metodické oblasti. Dobré je, že již dnes je tento proces ve shodě všech zúčastněných koordinován a harmonizován tak, aby byly pracovní kapacity využity efektivně.

Na celkové a objektivní hodnocení skutečné účinnosti novely a jejích dopadů si musíme ale počkat nějaký čas, který bude nepochybně měřen na roky.